

DŁUGOWIECZNE RÓŻE W ORNONTOWICACH

Helena i Ronald Winkler (Ornontowice)

Jesteśmy miłośnikami róż i chcemy przedstawić Czytelnikom niezwykłą historię róż rabatowych, którymi się opiekujemy od wielu lat. Kwiaty te pochodzą z terenu parku otaczającego pałac w Ornontowicach. Z relacji Nikol Hegenscheidt, córki właścicielki pałacu (który był własnością rodziny do roku 1945), wiadomo że jej matka sprowadzała z Niemiec rośliny ozdobne do parku przypałacowego. Robiła to sukcesywnie przez około 8 lat (1929-1937). Przyjęliśmy, że opisywane róże zostały zakupione w 1937 roku. Rozpoznano wśród nich jedną z odmian *Betty Prior*, wyhodowaną przez amerykańskiego hodowcę z firmy „Prior i Synowie”, która została wprowadzona do handlu w roku 1935. Wiek naszych róż sięga więc 70 lat. Przypuszczamy, że są to najstarsze krzewy w Polsce.

W roku 1946 część róż została wykarczowana w związku z przygotowaniem pałacu i terenu wokół niego dla potrzeb szkoły rolniczej (w pracach tych brał udział autor, wówczas uczeń tej szkoły). Pan A. Skowronek, miejscowy ogrodnik, wybrał spośród wykarczowanych róż 12 mniej uszkodzonych krzewów (o kwiatach białych, różowych i czerwonych), które przekazał Agnieszce Cieniałowej – miejscowej miłośniczce kwiatów, matce autorki, która posadziła je w ogródku przydomowym. W tym właśnie miejscu róże te rosną do dzisiaj. Tak długi żywot naszych róż zasługuje na uwagę, gdyż w warunkach klimatycznych Polski jest to fenomen przyrodniczy. Obserwacje autorów wskazują, że róże rozmnażane na podkładce róży dzikiej *Rosa canina* cechują się długowiecznością, której nie zapewniają szeroko dziś stosowane podkładki *Rosa multiflora*. Ważne jest również wykonywanie elementarnych zabiegów pielęgnacyjnych i prawidłowe zabezpieczenie krzewów na zimę. W tych czynnościach pomaga młodzież miejscowego Technikum Rolniczego.

Nasze róże na Międzynarodowej Wystawie Róż w Chorzowie w roku 1968 otrzymały „Srebrną Różę” Polskiego Towarzystwa Miłośników Róż za drugie miejsce w grupie amatorskiej. Prezentowaliśmy tam także stare odmiany rabatowe – wspomnianą *Betty Prior* o kwiatach karminoworóżowych, białą *Dagmar Späth* (hodowca L. Späth, 1935), różową *Nathalie Nypels* (hodowca Leenders 1919) i czerwoną odmianę *Joseph Guy* (hodowca Nonin 1924). Każdego roku pod koniec czerwca wykonujemy w ogrodzie zdjęcie ogólne tych róż. □

Od Redakcji: Pan Ronald Winkler jest założycielem pierwszego na Górnym Śląsku koła Polskiego Towarzystwa Miłośników Róż z siedzibą w Ornontowicach (Kolo powstało w roku 1967). Przez 20 lat pełnił funkcję Prezesa Koła, był również przez kilka lat członkiem Zarządu Głównego PTMR w Warszawie.

Róża rabatowa *Betty Prior* zakupiona w 1937 roku

Odmiany róż rabatowych *Betty Prior*, *Joseph Guy*, *Nathalie Nypels* i *Dagmar Späth* w Ornontowicach. Uczniowie Technikum Rolniczego pomagają w pielęgnacji róż

Zdjęcia Autorów